

Werkplan

KDV De Bijenkorf

V1.2 | Maart 2025 | Definitief

Locatie KDV De Bijenkorf

Mulderstraat 37
1794 AA, Oosterend
06-19634818

Colofon

Documenttitel	Werkplan KDV De Bijenkorf In dit document staat de voor KDV De Bijenkorf typerende visie op de omgang met kinderen.
Versie	1.2
Versiedatum	Maart 2025
Eigenaar	Directeur van De Pepermolen: Floor Daemen
Doelgroep	Alle beroepskrachten, ouders, belangstellenden
Vast gesteld op	September 2024
Bewaarplek	Locatie KDV De Bijenkorf, website, Teamsomgeving Stichting Kopwerk

Versiebeheer

Versie	Datum	Door	Omschrijving
V1.0	September 2024	Sterk in Kinderopvang	Conceptversie opstellen werkplan KDV De Bijenkorf
V1.1	Februari 2025	Sterk in Kinderopvang	Laatste aanpassingen, plan definitief vastleggen
V1.2	Maart 2025	Sterk in Kinderopvang	Kleine praktische aanpassingen rondom VE

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	4
1. VERANTWOORDE KINDEROPVANG.....	5
1.1 Het bieden van emotionele veiligheid.....	5
1.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties	7
1.3 Het bevorderen van sociale competenties.....	17
1.4 Overdracht van normen en waarden	18
2. ONTWIKKELING IN BEELD	20
2.1 Doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang.....	20
3. STAMGROEP	21
3.1 Openingstijden.....	21
3.2 Werkwijze op de groep	21
3.3 Haal- en brengtijden.....	22
3.4 Samenvoegen.....	23
3.5 De stamgroep verlaten.....	23
4. GROEPSINDELING	25
4.1 Beroepskracht-kindratio	25
4.2 Afwijken van de beroepskracht-kindratio	25
4.3 Vaste gezichten.....	25
5. WENNEN.....	27
5.1 Nieuw op de locatie.....	27
5.2 Interne wenafspraken	27
5.3 Doorstromen.....	28

Inleiding

Bij KDV De Bijenkorf bieden wij verantwoorde kinderopvang. Verantwoorde kinderopvang is essentieel voor de gezonde ontwikkeling en het welzijn van kinderen tijdens hun verblijf bij onze opvang. Wij streven ernaar om een omgeving te creëren die veilig, stimulerend en leuk is voor elk kind, waarbij we rekening houden met hun individuele behoeften en ontwikkeling.

KDV De Bijenkorf bestaat uit één groep, waar wij elke ochtend peuterspeelzaal aanbieden aan maximaal 16 kinderen van 2 tot 4 jaar. Bij ons staan plezier en spelenderwijs leren voorop. We bieden kinderen de kans om zich te ontwikkelen door middel van leuke, leerzame activiteiten en ondersteunen hen bij het ontdekken van hun eigen identiteit, onder begeleiding van betrokken en zorgzame beroepskrachten. Bij KDV De Bijenkorf maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk.

Dit werkplan is onderdeel van het Pedagogisch beleidsplan van De Pepermolen en is gespecificeerd op KDV De Bijenkorf (peuterspeelzaal). In dit werkplan wordt onze werkwijze en aanpak gedetailleerd beschreven. Het vormt de leidraad voor ons dagelijks handelen en zorgt ervoor dat iedereen een gelijke aanpak gebruikt. Daarnaast biedt het aan ouders en andere belangstellenden inzicht over hoe er gewerkt wordt op De Bijenkorf.

Wij wensen u veel plezier met het lezen.

Met hartelijke groet,

Het team van De Pepermolen – KDV De Bijenkorf

N.B. Daar waar 'ouders' staat, dient 'ouder(s)/verzorger(s)' gelezen te worden.
Daar waar 'beroepskrachten' staat, dient 'beroepskrachten, beroepskrachten in opleiding, vrijwilligers, groepshulpen en stagiaires' gelezen te worden.

1. Verantwoorde kinderopvang

Bij KDV De Bijenkorf streven we ernaar een veilige, warme en stimulerende omgeving te bieden voor kinderen tussen de 2 en 4 jaar oud. Vertrouwen is essentieel in onze opvang, waarbij we het welzijn van zowel het kind als de ouders en onze beroepskrachten hoog in het vaandel dragen. We hebben oog voor de individuele behoeften van de kinderen en houden tegelijkertijd het groepsproces in de gaten. Onze beroepskrachten zijn toegewijd aan het ondersteunen van elk kind in zijn of haar ontwikkeling. Bij De Bijenkorf kunnen kinderen volop plezier beleven en genieten van een warme, gezellige omgeving waarin ze zich veilig en geborgen voelen. Tegelijkertijd worden ze uitgedaagd op het eigen niveau van ontwikkeling.

1.1 Het bieden van emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid gaat over het gevoel er te mogen zijn. Kinderen leren dat zij kunnen vertrouwen op anderen en bouwen zo relaties op. Bij De Bijenkorf spelen de beroepskrachten hierbij een belangrijke rol op de volgende manieren:

1.1.1 Een sensitieve en responsieve omgang met kinderen

Peuters tussen de 2 en 4 jaar oud zijn volop bezig met het ontdekken van de wereld en ontwikkelen hun eigen persoonlijkheid en identiteit. Om hen te ondersteunen, zorgen we voor voldoende uitdaging en stimulatie, terwijl we tegelijkertijd een veilige en geborgen omgeving bieden. We stimuleren de zelfstandigheid, maar bieden ook begeleiding wanneer nodig.

Peuters laten verschillende signalen zien om hun behoeften duidelijk te maken. We respecteren deze behoeften en reageren hier passend op. Op deze manier voelen de peuters zich gehoord en gezien.

Binnen onze peuterspeelzaal hanteren we vaste rituelen en regels, maar houden ook rekening met de individuele behoeften en voorkeuren van onze peuters. We stimuleren ze om te communiceren en naar elkaar te luisteren en bieden hierbij de nodige ondersteuning. We praten tegen hen in een duidelijke en begrijpelijke toon, op ooghoogte en gebruiken woorden die passen bij het niveau van begrip.

Suze heeft buiten gespeeld. Zij mag nu binnen haar jas uittrekken. Dit lukt Suze nog niet zo goed zelf, dit frustreert haar. De beroepskracht ziet dit, komt bij haar zitten en zegt: “Lukt het niet met je rits? Kom, dan help ik je. Pak de rits maar vast en trek hem maar naar beneden”. Suze probeert dit en de rits gaat open. De beroepskracht complimenteert Suze: “Wat goed, je hebt zelf je rits open gemaakt”.

Bij De Bijenkorf vinden we het belangrijk dat kinderen zich gezien en gehoord voelen. Wanneer ze bij ons binnenkomen, neemt de beroepskracht de tijd om elk kind individueel te begroeten. Tijdens verzorgingsmomenten is de volledige aandacht van de beroepskracht gericht op het kind, omdat juist dit de momenten zijn waarin extra individuele aandacht mogelijk is en bijdraagt aan het opbouwen van vertrouwen.

Bij De Bijenkorf mogen alle emoties en gevoelens er zijn. We helpen kinderen hun gevoelens en emoties te benoemen, zodat ze leren welke emoties ze ervaren, dat deze emoties er mogen zijn, en hoe ze ermee om kunnen gaan. We moedigen kinderen aan om hun emoties zelf te benoemen. Als een kind het moeilijk vindt om onder woorden te brengen wat het voelt, ondersteunen we door bijvoorbeeld te zeggen: "Ik zie dat je boos bent, klopt dat?" Daarnaast benoemen de beroepskrachten ook hun eigen gevoelens en emoties, zodat kinderen leren dat ook anderen bepaalde emoties en gevoelens kunnen ervaren.

1.1.2 Het tonen van respect voor de autonomie van kinderen

Peuters tussen de 2 en 4 jaar oud beginnen langzaam de eigen zelfstandigheid te ontwikkelen en leren geleidelijk aan beslissingen te nemen. We bieden de peuters keuzes aan binnen verschillende situaties, bijvoorbeeld welke activiteit ze willen doen, waar ze mee willen spelen of welk beleg ze op hun boterham willen. Op deze manier helpen we de peuters om de eigen voorkeuren te ontdekken en de besluitvormingsvaardigheden te ontwikkelen.

We geven de peuters regelmatig de tijd en ruimte om vrij te spelen en te ontdekken. We bieden verschillend speelgoed en materialen aan en moedigen ze aan om hun eigen interesses te volgen. Door deze vrijheid en ruimte te geven, kunnen ze hun creativiteit en nieuwsgierigheid ontwikkelen.

We respecteren de grenzen van de peuters als het gaat om interactie. Als een peuter bijvoorbeeld aangeeft geen interesse te hebben in een bepaalde interactie, respecteren we die grens en dwingen we niet.

We stimuleren peuters om zelfstandig te zijn op een manier die past bij hun leeftijd. We moedigen hen bijvoorbeeld aan om zelf hun jas en schoenen aan of uit te trekken, of hun handen te wassen voor de maaltijd. Hierbij bieden we de nodige ondersteuning en begeleiding, maar geven we hen ook de kans om het zelf te proberen. We zijn geduldig en geven de peuters de ruimte om zelf met oplossingen te komen. Waar nodig begeleiden we hen verbaal en beperken we fysieke hulp tot het minimum, tenzij de peuter echt moeite heeft om een taak zelfstandig uit te voeren. In dat geval bieden we altijd de benodigde ondersteuning in de situatie.

Ook worden de peuters betrokken bij de dagelijkse activiteiten, zoals het opruimen van speelgoed of het voorbereiden van een tafelmoment. Dit helpt ze een gevoel van verantwoordelijkheid te ontwikkelen en zich meer betrokken te voelen bij de groep.

Tijdens een knutselactiviteit wil Gijs graag zelf de lijm op zijn papier aanbrengen. De beroepskracht geeft hem de lijm en laat het hem zelfstandig proberen. Ze wijst op het papier: "Denk je dat hier ook nog wat lijm moet?". Gijs schudt zijn hoofd. De beroepskracht zegt: "Oké, daar zit al genoeg lijm".

1.1.3 Het stellen van grenzen en het bieden van structuur voor het gedrag van kinderen

Peuters tussen de 2 en 4 jaar oud ontwikkelen zich het beste in een voorspelbare omgeving. Daarom vinden we het belangrijk om duidelijke regels en een duidelijke structuur te bieden, zodat de peuters weten wat er gaat gebeuren.

Om peuters rust en duidelijkheid te geven, werken we met een vast dagritme en een voorspelbare omgeving. Hierdoor weten zij wat zij kunnen verwachten. Binnen dit dagritme is er ruimte voor flexibiliteit. We vinden het belangrijk om te kijken naar de behoeften en interesses van de peuters en hierop in te spelen. Door te reageren op wat peuters nodig hebben, leren zij dat ze serieus genomen worden en dat er op hen wordt gelet.

We hanteren een duidelijk beleid ten aanzien van bijvoorbeeld eten, drinken en naar het toilet gaan. Dit doen we op een vaste manier, zodat peuters precies weten wat er van hen wordt verwacht en wat zij kunnen verwachten. We zingen bijvoorbeeld vaste liedjes op specifieke momenten gedurende de dag, zoals voorafgaand aan een eetmoment, tijdens het opruimen, en wanneer we in de kring zitten. Dit biedt hen houvast en draagt bij aan een gevoel van veiligheid.

Daarnaast stellen we duidelijke grenzen voor het gedrag van peuters. Hierbij maken we gebruik van duidelijke communicatie en positieve bekrachtiging. We leggen uit wat wel en niet mag en wat de gevolgen zijn van bepaald gedrag, waarbij we zoveel mogelijk gebruik maken van positieve gedragsaanwijzingen. We gebruiken zo min mogelijk 'nee' en benoemen het gedrag dat we graag willen zien. Indien het ongewenste gedrag gevaar met zich meebrengt kan de beroepskracht ervoor kiezen het spel van het kind tijdelijk te beëindigen en het kind te vragen om wat anders te kiezen. Wanneer ongewenst gedrag zich blijft herhalen wordt zoveel mogelijk gekozen voor de 'time-in' methode waarbij de beroepskracht in contact blijft met het kind en het kind actief ondersteunt in het ombuigen van zijn gedrag. Of wanneer het nodig is het kind een veilige ruimte te bieden waar het zijn emoties kwijt kan. Een andere optie is om ervoor te kiezen het kind even uit de situatie te halen en in een andere situatie te plaatsen, bijvoorbeeld: "Tim, ik heb nu een aantal keer aan jou verteld dat je binnen mag lopen, ik zie jou nog steeds rennen, ik kies er nu even voor om jou aan tafel te zetten, daar mag je even gaan puzzelen, dan mag je straks weer proberen om op de groep te spelen".

Bij gewenst gedrag leggen we de nadruk op wat goed gaat door specifiek te benoemen wat de peuter goed doet. Door concreet gedrag te benoemen, weet de peuter precies wat er goed is gegaan, wat de kans vergroot dat het gewenste gedrag zich zal herhalen. Op deze manier leren peuters wat wel en niet kan en wat de grenzen zijn.

De beroepskracht ziet dat Anne tijdens het opruimen liever blijft spelen in de bouwhoek en niet meedoet met het gezamenlijk opruimen. Ze loopt rustig naar Anne toe, knielt bij haar neer en zegt vriendelijk maar duidelijk: "Anne, nu is het tijd om op te ruimen. Kijk, alle kinderen helpen mee. Laten we samen de blokken in de bak doen." Ze pakt een paar blokken op en geeft er een paar aan Anne, terwijl ze glimlachend zegt: "Goed zo, Anne. Als we klaar zijn, kunnen we iets anders leuks doen, zoals schilderen."

1.2 Het bevorderen van persoonlijke competenties

Bij De Bijenkorf werken we met het VE-programma Uk & Puk, dat uit 10 thema's bestaat, elk met 12 activiteiten die aansluiten bij de beleavingswereld van jonge kinderen. Onze beroepskrachten passen dit programma dagelijks toe en creëren spelenderwijs mogelijkheden voor kinderen om

nieuwe leerervaringen op te doen. Tijdens deze activiteiten worden verschillende ontwikkelingsgebieden gestimuleerd, wat de brede ontwikkeling van de kinderen bevordert. Zo bereiden we hen op een natuurlijke en speelse manier voor op hun verdere schoolloopbaan. Meer informatie over onze VE-werkwijze staat beschreven in paragraaf 1.2.5.

We bevorderen de persoonlijke competenties (vaardigheden), zodat kinderen steeds zelfstandiger kunnen functioneren in een veranderende omgeving. Bij De Bijenkorf doen we dit op de volgende manieren:

1.2.1 Het stimuleren van de motorische vaardigheden

Op de peuterspeelzaal De Bijenkorf stimuleren we de fijne motoriek van de kinderen door middel van diverse activiteiten. Dit omvat onder andere het maken van puzzels, knutselen en spelen met sensorisch materiaal. We bieden een gevarieerd aanbod aan speelgoed, zoals bouwmaterialen en creatieve materialen, waarmee peuters vaardigheden kunnen ontwikkelen zoals rijgen, knippen, verven en plakken. Bovendien gaan we regelmatig met de peuters naar buiten, waar ze natuurlijke materialen verkennen en ontdekken. Ons streven is om twee keer per dag naar buiten te gaan.

We organiseren ook activiteiten gericht op de ontwikkeling van de grove motoriek van de peuters. Dit omvat onder andere het leren springen, hinkelen, glijden en bewegen op muziek. Op de groep zorgen we voor voldoende ruimte, zodat de peuters genoeg bewegingsvrijheid hebben om te spelen en te bewegen. Op het buitenterrein kunnen de peuters rennen, klimmen, klauteren, glijden, wippen op de wipwap en verschillende beweegspelletjes doen. Dit moedigt hen aan om hun grove motorische vaardigheden te oefenen.

Daan staat bovenaan de glijbaan en lijkt een beetje bang om naar beneden te glijden. De beroepskracht loopt naar de glijbaan toe en zegt bemoedigend: "Het is helemaal oké, Daan. Je kunt het! Houd je handen vast aan de zijkanten en zet je voeten voorzichtig naar voren. Ik sta hier beneden om je op te vangen. Probeer het maar, glijden is leuk!"

1.2.2 Het stimuleren van de cognitieve vaardigheden

We vinden het belangrijk dat onze peuters op een speelse manier leren. Daarom bieden we verschillende educatieve (VE-)activiteiten aan die passen bij wat de peuters interessant vinden. Bijvoorbeeld voorlezen, spelenderwijs leren tellen en kleuren herkennen, en samen op ontdekking gaan in de natuur, zoals het zoeken naar beestjes of ontdekken welke bloemen en planten in bloei staan. Deze activiteiten zijn niet alleen leuk om te doen, maar helpen ook bij het leren.

Daarnaast dagen we de kinderen uit om het denkvermogen te ontwikkelen. We bieden activiteiten aan die gericht zijn op het oplossen van problemen, zoals bouwen met blokken en puzzels oplossen. Hierdoor worden de kinderen gestimuleerd om na te denken over oplossingen en verbanden te leggen tussen verschillende elementen.

Tot slot vinden we het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om zichzelf te ontdekken en te ontwikkelen. Daarom creëren we een veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen vrij kunnen

spelen. Tijdens het spelen leren kinderen om zelfstandig te denken, te ontdekken en te leren. Bovendien biedt vrijspelen de mogelijkheid om sociale vaardigheden te ontwikkelen, wat bijdraagt aan de cognitieve ontwikkeling van kinderen.

De beroepskracht speelt samen met vier peuters met de bouwblokken. Mischa pakt een rood blok en zegt: "Ik ga een hoge toren bouwen!" "Wat een goed idee," reageert de beroepskracht, "hoeveel blokken heb je al gebruikt?" "Vier," antwoordt Mischa trots. "Laten we eens tellen om zeker te weten," zegt de beroepskracht, en samen tellen ze de blokken. "Vier is precies goed!" bevestigt de beroepskracht. "Wat denk je, hoeveel blokken heb je nog nodig om de toren hoger te maken?" Mischa denkt even na en pakt nog een blok. "Eén meer," zegt ze. De beroepskracht kijkt naar de andere kinderen en vraagt: "Hoe hoog kunnen jullie toren maken? En welke kleuren gebruiken jullie?" Zo ontstaat er een gesprek waarbij de kinderen samen nadenken en praten over hoeveelheden, kleuren, en het bouwen van hun torens.

1.2.3 Het stimuleren van de taalvaardigheden

We lezen vaak voor uit verschillende boeken die geschikt zijn voor peuters tussen de 2 en 4 jaar oud. Tijdens het voorlezen stellen we vragen over de plaatjes en het verhaal om de taal- en begripvaardigheid te verbeteren. Ook spelen we taalspelletjes om de taalontwikkeling te stimuleren en de woordenschat te vergroten, bijvoorbeeld rijmpjes maken, woordspelletjes en zoek-en-vindspelletjes.

We praten regelmatig met de peuters over hun dag, gevoelens en interesses, wat helpt bij de ontwikkeling van de taal- en communicatieve vaardigheden. Om dit verder te stimuleren, creëren we een taalrijke omgeving met bijvoorbeeld woordkaartjes. We zingen samen liedjes en spelen regelmatig rollenspellen, waarbij de kinderen in verschillende rollen stappen en nieuwe woorden en zinnen leren door situaties na te bootsen en samen te spelen. Deze rollenspellen verdiepen het begrip van taal, waardoor de kinderen nieuwe woorden en zinnen leren.

Bij De Bijenkorf maken we gebruik van ons Voorleesplan om de taalontwikkeling van de kinderen te stimuleren. We vinden het essentieel om al vanaf jonge leeftijd met taalstimulering en leesbevordering te beginnen. We doen dit op verschillende manieren en betrekken ook de ouders hier actief bij. Zo maken we gebruik van Boekstart, creëren we een zichtbare leeshoek, zorgen we voor een uitnodigende leesomgeving, besteden we aandacht aan lezen op onze online platforms, en hebben we vaste leesmomenten op de groepen. Daarnaast is er op locatie de Bijenkorf een mobiele kar aanwezig van de bibliotheek waar zowel beroepskrachten als ouders gebruik van kunnen maken. Hiermee willen wij zowel de kinderen als de ouders laten zien en ervaren hoe leuk en belangrijk lezen al is vanaf jonge leeftijd. In ons Voorleesplan staat exact beschreven hoe dit wordt vormgegeven op de groep.

Vandaag staat het thema 'Ik en mijn familie' centraal. De beroepskracht introduceert de peuters aan het onderwerp door een boek voor te lezen over verschillende families en gezinsstructuren. Na het voorlezen gaat ze in gesprek met de kinderen over hun eigen families

en wie er bij hen thuis wonen. Ze moedigt de peuters aan om te praten over hun gezinsleden en om vragen te stellen over families die anders zijn dan die van henzelf. Tijdens dit gesprek stelt de beroepskracht vragen zoals: "Wie woont er bij jou thuis?" en "Met wie speel je het liefst in jouw familie?"

1.2.4 Het stimuleren van de creatieve vaardigheden

We hebben verschillende materialen voor de peuters, zoals verf, potloden, klei, wol, ijsstokjes, kurken, dopjes en knutselmaterialen. Hierdoor krijgen de kinderen de kans om hun fantasie en creativiteit te uiten door het maken van hun eigen kunstwerken.

We bieden regelmatig muziekactiviteiten aan en moedigen de peuters aan om te dansen en te bewegen, wat de creativiteit prikkelt. Daarnaast vertellen we verhalen en spelen we samen toneel, wat helpt bij de ontwikkeling van de verbeeldingskracht. De peuters kunnen zich verkleeden, wat de expressie bevordert, en spelen in verschillende hoeken zoals de huishoek en de bouwhoek. Door vaak naar buiten te gaan, stimuleren we de zintuigen en brengen we hen in contact met de natuur.

De beroepskracht loopt samen met een groepje kinderen door de buurt. Tijdens de wandeling ontdekken ze een vlinder die rond een bloemenperk vliegt. De medewerker moedigt de kinderen aan om goed naar de vlinder te kijken en stelt vragen als "Wat voor soort vlinder zou dit kunnen zijn?" en "Hoe denk je dat de vlinder zijn vleugels heeft gekregen?". De kinderen kijken geïnteresseerd naar de vlinder en bedenken samen antwoorden op de vragen van de medewerker.

Bij De Bijenkorf vinden we het belangrijk dat kinderen tijdens creatieve activiteiten hun eigen keuzes kunnen maken. De beroepskracht biedt de materialen aan en zorgt voor de juiste voorwaarden, waarna het kind zelf bepaalt wat het ermee wil doen. We gebruiken tijdens (knutsel)activiteiten vaak open materialen, omdat deze veel mogelijkheden geven. Zo stimuleren we de kinderen om hun fantasie en creativiteit te gebruiken. De beroepskracht kan een activiteit voorstellen, maar geeft het kind daarna de vrijheid om zelf te ontdekken wat het met de materialen wil doen. We vinden het waardevol om te zien hoe elk kind iets unieks creëert, waarbij het proces voor ons belangrijker is dan het eindresultaat.

1.2.5 Werken met VE- Uk & Puk

Bij De Bijenkorf bieden wij (erkend) VE aan, dit doen wij met het programma van Uk & Puk. Het VE programma Uk & Puk is een voorschools educatieprogramma, waarbij spelenderwijs leren centraal staat. Het programma bestaat uit tien thema's die aansluiten op de beleavingswereld van alle kinderen. Bij elk thema zijn 12 activiteiten uitgewerkt.

De bijhorende thema's zijn terug te vinden op de jaarplanning van de locatie. Alle ontwikkelingsgebieden staan binnen het programma centraal. Zo is er tijdens de activiteiten aandacht voor de cognitieve- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische- en zintuigelijk ontwikkeling en de beginnende rekenprikkel. De activiteiten zijn niet als een lerende schoolse activiteit ingedeeld, maar juist leren door actief bezig te zijn en lekker te

spelen. Met behulp van de activiteiten van Uk & Puk grijpen en creëren de beroepskrachten kansen om kinderen leerervaringen op te laten doen en deze te koppelen aan wat er op de groep leeft.

Visie op VE - Uk & Puk

De Bijenkorf is van mening dat jonge kinderen leren door te doen, te spelen en te ontdekken. Door aan te sluiten op de ontwikkeling van het kind en de kinderen steeds een stapje verder te helpen krijgen zij de kans om zich steeds verder te ontwikkelen. Het VE-programma Uk & Puk zien wij als middel om het spelenderwijs leren systematisch vorm te geven. Het VE-programma zie je dagelijks terug binnen de aangeboden activiteiten en ons dagprogramma. Naast de aangeboden activiteiten hebben de kinderen ruim de kans om tijdens het vrij spelen, spelenderwijs met de VE-thema's bezig te zijn in de themahoeken op de groep.

Bij de uitvoeren van het VE-programma stimuleren wij kinderen actief in hun brede ontwikkeling. Dit doen wij planmatig en opbrengstgericht en in goede samenwerking en afstemming met de ouders. Als laatste zien wij een goede samenwerking met het basisonderwijs van groot belang om zo samen te zorgen voor een doorgaande leerlijn. Zo krijgen de kinderen alle kansen om zich goed te ontwikkelen op jonge leeftijd en proberen wij (taal)achterstanden zoveel mogelijk te voorkomen.

UK & Puk in de praktijk

Uk & Puk bestaat uit 10 thema's. Deze thema's worden in de jaarplanning verwerkt, waarbij een thema gedurende zes weken wordt uitgevoerd gevolgd door één stopweek. De thema's sluiten aan op de beleveniswereld van de kinderen. Binnen elk thema zijn er 12 uitgeschreven activiteiten. Daarnaast vult De Bijenkorf de activiteiten eventueel aan met andere activiteiten waarbij ingespeeld wordt op de behoeftes van de kinderen op dat moment (bijvoorbeeld een beweegactiviteit, het spelen van een spelletje of een knutselactiviteit). Het aanbieden van VE is verweven in het dagritme. De activiteiten worden aangeboden binnen het kringmoment, eetmoment, begeleid spelen, spelend leren in de themahoeken, voorlezen en activiteiten in kleine of grote groepen. De gehele dag worden er buiten de aangeboden activiteiten kansen gegrepen door gebruik te maken van ongeplande leermomenten, waarbij Puk kan worden ingezet om het ongeplande leermoment uit te breiden. Het dagritme wordt aangeduid met dagritmekaarten die zichtbaar in de groep hangen. Hierdoor krijgen kinderen een duidelijke structuur en voorspelbaarheid aangeboden. De pop Puk speelt een belangrijke rol binnen het dagprogramma, zo wordt hij betrokken bij eet, speel -en activiteitmomenten.

VE-groep

De Bijenkorf bestaat uit 1 VE-groep waar kinderen van 2 tot 4 jaar worden opgevangen. Op deze groep kunnen zowel kinderen met als zonder VE-indicatie worden opgevangen. Kinderen met VE-indicatie (doelgroep kinderen) zijn minimaal 4 dagen aanwezig op de groep. Op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag wordt er VE aangeboden van 08.00 – 12.00 uur. Bij De Bijenkorf kunnen maximaal 16 peuters worden opgevangen. Zij worden opvangen door 2 beroepskrachten. Alle beroepskrachten van deze groep zijn gediplomeerd conform CAO voor het bieden van VE.

De groep is 40 weken per jaar geopend. Tijdens de reguliere schoolvakanties van onze regio zijn wij gesloten. Onze openingstijden zijn:

- > Op maandagen en donderdagen 07.00-13.00 (waarvan VE tussen 08.00 en 12.00)
- > Op woensdagen en vrijdagen: 07.00-12.00 (waarvan VE tussen 8.00 en 12.00)

Kinderen met VE-indicatie kunnen in de ochtend tussen 8.15 en 8.30 gebracht worden op de groep en tussen 12.45 en 13.00 (of op woensdagen en vrijdagen tussen 11.45 en 12.00) weer worden opgehaald.

Wij bieden kinderen ten minste 960uur VE aan vanaf de dag dat het kind 2,5 jaar wordt totdat het naar de basisschool gaat. Dit criterium wordt in de Wet Kinderopvang beschreven.

Op onze VE-groep wordt op de volgende tijden VE aangeboden:

- > Maandagen, woensdagen, donderdagen en vrijdagen: 08.00 – 12.00

Doelgroepkinderen dienen daarom minimaal 4 ochtenden naar de opvang te komen. Zo ontvangen zij 16 uur per week VE, gedurende 40 weken per jaar, en dus in totaal 960uur VE in anderhalf jaar tijd. Binnen deze uren wordt er niet afgeweken van het BKR en werken de beroepskrachten actief met het VE-programma.

Ontwikkelingsstimulering door middel van Uk & Puk

Zoals al eerder benoemd is, stimuleert het VE programma Uk & Puk de kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden. Het is een totaalprogramma dat naast de spraak -en taalontwikkeling de sociaal-emotionele ontwikkeling, zintuiglijke ontwikkeling, motorische ontwikkeling en de eerste reken prikkels geeft. De activiteiten zijn zo vorm gegeven dat binnen elke activiteit de mondelinge taalvaardigheden (spreken en luisteren) en de woordenschat wordt gestimuleerd. Daarnaast zijn de activiteiten zeer gevarieerd en stimuleren zij de rest van de eerdergenoemde ontwikkelingsgebieden ook optimaal. Hierdoor is er sprake van het stimuleren van de brede ontwikkeling. Activiteiten variëren van vorm, hierbij kan gedacht worden aan: spel (ook in de themahoeken), ontdekken & experimenteren, knutselen, voorlezen, expressie en tot slot beweging.

Stimuleren van de taalontwikkeling binnen Uk & Puk

Binnen Uk & Puk wordt de taalontwikkeling door middel van voorlezen en interactie gestimuleerd, zodat kinderen hun woordenschat kunnen uitbreiden. Samen praten heeft een centrale plek binnen het programma, waarmee de taalontwikkeling een grote stimulans krijgt. Alle activiteiten van Uk & Puk lokken bewust interactie uit tussen kinderen onderling en met de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers lokken de kinderen uit om taal te gebruiken en te reageren op elkaar. Elke dag wordt er aandacht besteed aan voorlezen. Voorlezen stimuleert de woordenschat, daarnaast oefent het kind in begrijpend lezen. Per thema zijn er twee centrale voorleesmomenten, één in de kleine groep en één met kinderen individueel. Daarnaast leest de pedagogisch medewerker dagelijks voor aan de kinderen in de grote groep. Tijdens activiteiten staan de voorleesverhalen centraal. De woordenschat wordt door middel van de thema's uitgebreid. Per activiteit staan er tien woorden centraal, deze staan in de woordenlijst van het desbetreffende activiteiten boekje. Uk & Puk leert niet zomaar losse woorden aan de kinderen, maar bindt nieuwe woorden aan elkaar in de activiteit die wordt

gedaan waardoor woorden een betekenis krijgen. Als laatste wordt de taalontwikkeling op visuele wijze gestimuleerd. Speciaal voor de jonge peuter zet Uk & Puk in elke activiteit twee woorden centraal. Deze woorden staan geïllustreerd op platen in het kijkboek. Het kijkboek is een hulpmiddel waarmee de woordschat van de jonge kinderen gestimuleerd kan worden.

Stimuleren van de beginnende rekenkunde binnen Uk & Puk

Binnen verschillende activiteiten van Uk & Puk is er aandacht voor beginnende rekenkunde. Hierbij kan gedacht worden aan rekenprikkels zoals meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Hierbij gaat het met name over het opdoen van de eerste ervaringen en het leggen van een basis voor de latere rekenontwikkeling. De rekenprikkels zijn nauw verbonden met de taalontwikkeling en de motorische ontwikkeling binnen de activiteiten van Uk & Puk.

Stimuleren van de motorische vaardigheden binnen Uk & Puk

De VE-activiteiten scheppen zoveel mogelijk de gelegenheid om de verschillende motorische vaardigheden te ontwikkelen en te oefenen. Hierbij worden de zintuigelijke ervaringen niet vergeten. In de activiteiten van Uk & Puk wordt de nadruk gelegd op het bieden van voldoende bewegingsvrijheid aan kinderen, waardoor ze de gelegenheid krijgen de motorische vaardigheden optimaal te ontwikkelen.

Stimuleren van de sociaal emotionele vaardigheden binnen Uk & Puk

Een van de uitgangspunten van Uk & Puk is dat een veilige gehechtheid van belang is voor het emotionele welbevinden van kinderen. Dit betekent dat de interactie tussen kind(eren) en de pedagogisch medewerker(kers) van groot belang is. Uk & Puk bestaat uit activiteiten die individueel of in een kleine groep uitgevoerd worden, waardoor de pedagogisch medewerker goed kan inspelen op het kind en de relatie tussen haar en het kind. Hierdoor kan de band tussen beiden versterkt worden. Uk & Puk leert kinderen binnen de activiteiten omgaan met eigen gevoelens, daarnaast stimuleren de activiteiten de omgang met de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen. De activiteiten geven de kans om positief voorbeeldgedrag te laten zien met betrekking tot de sociale competentie. Daarbij speelt ook Puk een belangrijke rol. Bijvoorbeeld doordat de pedagogisch medewerker vraagt of de kinderen Puk willen troosten of helpen, ervaringen met hem willen delen of hem te helpen om een probleem of een conflict op te lossen. Veel activiteiten zijn gericht op samen een spel spelen, samen zingen of samen bewegen. Hierdoor wordt het saamhorigheidsgevoel in de groep gestimuleerd en vergroot. Daarnaast stimuleren de verschillende activiteiten de normen en waarden ten aanzien van omgang met elkaar, door onderling samen te werken, beurten te verdelen, naar elkaar te luisteren, te wachten op je beurt en tot slot ervaringen met elkaar te delen.

Opbrengstgericht werken door middel van observeren

De beroepskrachten observeren de kinderen dagelijks bij alle activiteiten. Hierdoor krijgen zij een goed beeld van het ontwikkelingsniveau van het individuele kind. Bij het samenstellen van kleine groepjes voor de activiteiten wordt er gekeken naar het ontwikkelingsniveau van kinderen, waarbij groepjes gecreëerd worden van gelijk ontwikkelingsniveau. Vanuit hier kunnen er ontwikkelingsdoelen worden gesteld. Door deze werkwijze kan de pedagogisch medewerker de kinderen de juiste stimulans geven. Tevens geeft het observeren de pedagogisch medewerkers de kans om de juiste stimulans ten aanzien van de zone van naaste ontwikkeling

aan te bieden. De pedagogisch medewerkers registreren hoe de activiteiten zijn verlopen en noteren de ontwikkelingsgroei van de kinderen.

Van kinderen met een VE-indicatie wordt op drie vaste momenten een uitgebreide observatie ingevuld, namelijk:

- > Een maand na de start op de groep
- > Wanneer het kind 3 jaar oud is
- > Wanneer het kind 3 jaar en 5 maanden oud is

In het Pedagogisch beleidsplan van De Pepermolen is meer te lezen over ons observatiesysteem. Beroepskrachten van De Bijenkorf kunnen ook tussentijdse aantekeningen maken ten aanzien van de ontwikkeling van het kind. Aan alle drie de bovenstaande observatiemomenten zit een 10-minuten gesprek met ouders gekoppeld.

Inrichting en materialen

Aan het begin van elk thema worden themahoeken gecreëerd. Eventueel speelmateriaal, passend bij het thema, wordt aan de speelhoeken toegevoegd. Daarnaast wordt er materiaal aangeboden vanuit het VE-programma Uk & Puk. Hierdoor komen kinderen, naast de activiteiten, ook spelenderwijs tijdens de vrije spelmomenten in aanraking met het thema. De inrichting en beschikbare materialen stimuleren de kinderen op alle fronten. De beroepskracht zorgt ervoor dat de omgeving geordend en overzichtelijk is, zodat het duidelijkheid schept voor het kind. Dit is terug te zien op de groep in pictogrammen (foto's van Puk) bij de afgebakende speelhoeken, pictogrammen op de bakken met hierop het spelmateriaal dat erin hoort, de dagritme kaarten en de thema-woorden op de muur.

Het materiaal dat vanuit het VE programma Uk & Puk beschikbaar is, is als volgt:

- > Ontwikkeling
- > Tien thema's met activiteiten
- > Handpop Puk
- > Knieboeken
- > Kijkboeken

Daarnaast voegt De Bijenkorf zelf passend speelmateriaal toe aan de themahoeken en wordt ervoor gezorgd dat er thema gerichte boeken op de groep aanwezig zijn. De diverse thema's zijn geordend in speciaal gemaakte 'thema bakken', zodat alles gemakkelijk gepakt en wanneer nodig aangepast kan worden.

VE- coaching

Op de VE-groep draagt de VE-coach zorg voor coaching aan de pedagogisch medewerkers op het gebied van VE. Het aantal uren per jaar dat de pedagogisch coach en beleidsmedewerker wordt ingezet voor VE-coaching wordt bij de start van het jaar berekend door het aantal doelgroep peuters te vermenigvuldigen met 10.

De VE-coach, coacht onder andere op het bewaken van de kwaliteit van het ontwikkelingsgericht werken, het vertalen van observaties naar concreet haalbare doelen, het vergroten van didactische vaardigheden en educatief-pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers en de uitvoering van het VE-programma. Verder zorgt de VE-coach voor een

versterking van de ouderbetrokkenheid en is zij een schakel tussen het gemeentelijk beleid, het beleid van de kinderopvangorganisatie en de uitvoering van het VE-beleid op de werkvloer. De coachplanning van de VE-coach wordt jaarlijks vastgelegd en is in te zien op de locatie. Door middel van coaching wordt zorg gedragen voor het verbeteren en continueren van de kwaliteit van de VE-groep.

Ouderbetrokkenheidsactiviteiten

De Bijenkorf vindt het van groot belang dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van het kind. Om deze reden organiseren zij verschillende ouderbetrokkenheidsactiviteiten om de betrokkenheid van de ouders te vergroten. Ouders weten met welk thema er wordt gewerkt op de groep en krijgen hierbij tips om de ontwikkeling van het kind thuis te stimuleren ('Puk thuis').

Bij De Bijenkorf bieden wij de volgende activiteiten aan om de ouderbetrokkenheid te vergroten:

'Puk thuis'

Voor elk thema zijn er Puk thuis werkbladen. De bladen worden meegegeven bij de start van het nieuwe thema en/of mee gemaïld met de maandelijkse nieuwsbrief. De Puk thuis werkbladen zijn voorzien van uitleg. Mocht het nodig zijn dan bespreekt de pedagogisch medewerker de werkbladen met de ouders. Wij benadrukken ten alle tijden het belang van het uitvoeren van de werkbladen voor de ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerkers vragen aan ouders tijdens breng -en haalmomenten of het huidige thema thuis ook leeft en of ze hier misschien nog hulp bij nodig hebben.

Nieuwsbrieven

Iedere maand ontvangen ouders een nieuwsbrief. In de nieuwsbrief worden de ouders meegenomen in het thema en de verschillende activiteiten die worden gedaan op de groep. Ook worden zij meegenomen in het thema dat komen gaat. Geschreven tekst wordt ondersteund met leuke foto's. Ook worden ouders in de nieuwsbrief op de hoogte gesteld van activiteiten die op de planning staan en waar zij bij aan kunnen sluiten. Zo krijgen ouders een goed beeld bij hetgeen er op de groepen van De Pepermolen gebeurt.

Ouderavond

Jaarlijks wordt er één ouderavond georganiseerd waarin informatie wordt overgedragen aan ouders. Elke ouderavond heeft een eigen thema. Hierbij kan gedacht worden aan het informeren over het belang van VE en de betrokkenheid van ouders maar ook over opvoedkundige onderwerpen zoals de peuterpuberteit en op welke wijze je hiermee om kan gaan. De ouderavond is ten alle tijden informatief en kennis verbredend voor de ouders. De Bijenkorf kijkt jaarlijks welk onderwerp er speelt onder de ouders en waar de ouders behoefte aan hebben, zodat hier op een juiste wijze op ingespeeld kan worden. De ouderavond kan worden vorm gegeven door de pedagogisch medewerkers van De Bijenkorf, maar het kan ook voorkomen dat er een professional wordt ingehuurd om een voorlichting te geven over een bepaald onderwerp. Een vast onderwerp van de ouderavond is ten alle tijden VE en de uitvoering hiervan in de praktijk.

Boekentips

Ouders die hun kinderen actief stimuleren bij hun taalontwikkeling, door hen voor te lezen of aan te moedigen om zelf te lezen (uitleg te geven over wat hun kind ziet op de plaatjes in het boek) zorgen ervoor dat kinderen interesse krijgen in boeken lezen. Deze positieve invloed blijft gedurende de verdere levensloop aanwezig. Ouders kunnen het best zo vroeg mogelijk met een positieve leesopvoeding beginnen. Om deze reden geven wij bij elk thema één (of meerdere) boekentip(s). Wij stimuleren ouders een gratis jeugdlidmaatschap af te nemen bij de bibliotheek of gebruik te maken van onze eigen mobiele kar (van de bibliotheek). Hier kunnen ouders onbeperkt gratis boeken lenen. Door boekentips te geven, krijgen ouders de kans boeken te lenen die passen bij het thema van dat moment. Daarnaast attenderen wij ouders die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheersen erop om samen met het kind te lezen binnen de mogelijkheden die er zijn. Zo worden er bijvoorbeeld diverse voorleesochtenden binnen de bibliotheek aangeboden. Dit wordt gedaan door onze voorleescoördinatoren.

Oudercommunicatie via Kwieb en bij haal- en brengmomenten

Bij De Bijenkorf worden ouders via verhaaltjes in de Kwieb-app en tijdens de haal- en brengmomenten op de hoogte gehouden van wat de kinderen rondom elk thema hebben meegemaakt, wat ze hebben geleerd en welke activiteiten er de afgelopen weken zijn gedaan. Op deze manier worden ouders actief betrokken bij het reilen en zeilen op de groep en krijgen zij een duidelijk beeld van de ontwikkelingsgerichte activiteiten die met de kinderen worden ondernomen.

Deelnemen aan verschillende activiteiten

Regelmatig zullen er activiteiten plaatsvinden waarbij wij ouders uitnodigen om aan te sluiten en met ons mee te gaan. Denk bijvoorbeeld aan een uitstapje naar de bibliotheek of de kinderboerderij. Maar ook kunnen we ouders vragen om bijvoorbeeld een activiteit te verzorgen op de groep zelf, bijvoorbeeld als ouders een bepaald muziekinstrument kunnen spelen of iets leuks willen komen laten zien en vertellen over hun beroep.

Bezoek logopedist aan De Bijenkorf

Twee keer per jaar bezoekt een logopedist onze locatie. Voorafgaand vullen de beroepskrachten een formulier in over het kind, hier wordt van te voren toestemming voor gevraagd van de ouders. De logopedist observeert deze ochtend de kinderen (waarvan toestemming is gekregen) en adviseert of het wel of niet wenselijk is om logopedie in te gaan zetten. Op deze manier worden ouders laagdrempelig in contact gebracht met een logopedist.

Overdracht en samenwerking met school

Bij de Bijenkorf verzorgen we altijd een persoonlijke overdracht naar de basisschool (zoals De Vliekotter of een andere basisschool) en/of de buitenschoolse opvang voor alle kinderen met een VE-indicatie, ongeacht naar welke (Texelse) basisschool of buitenschoolse opvang zij gaan. Voor kinderen zonder VE-indicatie vindt deze persoonlijke overdracht ook plaats als de basisschool of buitenschoolse opvang in Oosterend is. Voor scholen en opvangcentra buiten Oosterend worden de observatiegegevens en eventuele aanvullende verslagen over bijzondere ontwikkelingen per e-mail verzonden, samen met een begeleidende brief.

Deze wijze van overdracht zorgt voor een goede samenwerking tussen De Bijenkorf en de basisschool. Nadat een kind De Bijenkorf heeft verlaten en op school is begonnen, is er nog altijd mogelijkheid tot telefonisch contact tussen beiden, in geval van vragen.

Naast een (eventuele) goede overdracht werken wij ook op andere manieren samen met basisschool De Vliekotter:

Het samen ondernemen van activiteiten

Regelmatig sluiten wij aan bij gezamenlijke activiteiten van de school. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het samen vieren van het kerstfeest, samen paaseieren zoeken of het samen afsluiten van het schooljaar. Op deze manier raken kinderen al bekend met de school en herkennen zij bijvoorbeeld al de leerkracht van de kleuterklas.

Samenwerking met de IB'er van De Vliekotter

De intern begeleider van de Vliekotter is ook inzetbaar bij ons op De Bijenkorf. Wanneer er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling of het gedrag van een kind kan in samenspraak met de ouders de intern begeleider worden ingezet om het kind te observeren en de pedagogisch medewerkers te voorzien van handvatten. Ook kan zij aansluiten bij oudergesprekken en worden ouders actief betrokken bij een eventueel plan van aanpak. Op de basisschool zullen ouders en kind dezelfde intern begeleider treffen als bij De Bijenkorf, dit zorgt voor een soepele overgang.

In de toekomst inzetten van hetzelfde observatiesysteem

Momenteel is De Bijenkorf aan het zoeken naar de mogelijkheid om op de peuterspeelzaal met hetzelfde observatiesysteem te gaan werken als op basisschool De Vliekotter. Dit zal zorgen voor een soepelere overdracht en nog meer bijdragen aan een doorlopende leerlijn.

Het uiteindelijke doel van de samenwerking met de basisschool is om de overgang voor kinderen soepel te laten verlopen, het kind alvast kennis te laten maken met school en de kwaliteit van opvang te verbeteren. Door open communicatie en gezamenlijke inspanningen kunnen wij, samen met de school, de beste ondersteuning bieden aan de kinderen.

1.3 Het bevorderen van sociale competenties

We begeleiden kinderen in de interacties met anderen en brengen de kinderen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij, zodat kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen kunnen opbouwen en onderhouden.

1.3.1 Het begeleiden van kinderen in hun interacties met anderen en het bijbrengen van sociale kennis en vaardigheden

We begeleiden de interacties tussen de peuters door actief naar hen te luisteren en hun signalen en behoeften te herkennen. We bieden ruimte voor zelfontdekking en experimenteren in sociale situaties, terwijl we ook toezicht houden en sturen waar nodig. We moedigen sociale vaardigheden aan, zoals communicatie, samenwerking, empathie en respect, door positief gedrag te benoemen en concreet te benoemen wat een peuter goed doet.

Tijdens de vrij spel momenten worden kinderen regelmatig aan elkaar gekoppeld en worden er activiteiten in kleine groepjes georganiseerd, waarbij kinderen leren samenwerken en communiceren. We kunnen bijvoorbeeld een groepje kinderen samenbrengen om met elkaar een puzzel op te lossen. Op deze manier leren de peuters met elkaar samenwerken en communiceren, terwijl ze ook plezier met elkaar maken. We bieden diverse activiteiten aan die de sociale ontwikkeling bevorderen, waaronder samen dansen en gymmen en het ondernemen van verschillende groepsspelletjes en samen spelen in de speelhoeken.

In conflictsituaties moedigen we peuters aan om het conflict zoveel mogelijk zelf op te lossen. De beroepskracht laat het conflict in eerste instantie op zijn beloop, maar als blijkt dat het niet wordt opgelost, vragen we de peuters om zelf uit te leggen wat er is gebeurd en welke gevoelens en gevolgen daarbij horen. We luisteren naar beide kanten en helpen hen indien nodig om woorden te vinden om het conflict op te lossen.

Bij een conflict over speelgoed, bijvoorbeeld, gaan we naast het kind zitten en leggen we op hun niveau uit waarom bepaald gedrag niet acceptabel is. We bieden alternatief speelgoed aan en benoemen welke gedrag gewenst is, zoals: "Laten we samen met de blokken spelen." We leren de peuters ook hoe ze op een respectvolle manier kunnen vragen wat ze willen, zoals: "Mag ik ook met de blokken spelen?" in plaats van speelgoed af te pakken. Daarnaast leren we hen om hun grenzen aan te geven en respectvol om te gaan met die van anderen. Als een kind iets niet wil doen, geven we het de keuze en leggen uit waarom ongewenst gedrag niet goed is, bijvoorbeeld: "Andere kinderen vinden het niet fijn als je dingen afpakt" of "Het is niet leuk als je iemand pijn doet." Op deze manier leren peuters om op een positieve manier conflicten op te lossen, hun grenzen aan te geven, en ontwikkelen ze waardevolle sociale vaardigheden.

Rick is aan het bouwen met blokken in de bouwhoek wanneer Rens erbij komt en een groot blauw blok pakt. Rick vindt dit niet leuk en trekt het blok uit Rens' handen, waardoor hij uit balans raakt en valt. Hij begint te huilen. De beroepskracht ziet wat er is gebeurd en grijpt in. "Ik zag dat Rens een groot blauw blok pakte, maar dat vond Rick niet leuk, dus trok hij het blok uit Rens' handen. Hierdoor viel Rens en doet nu pijn, klopt dat?" De kinderen knikken. Rick zegt: "Ik had dat blok eerst!" Rens reageert: "Jij trok het zomaar weg!" De beroepskracht vraagt: "Hoe kunnen we dit oplossen? Rens wil graag met de blokken spelen, maar Rick vindt het niet fijn als hij het blauwe blok pakt. Wat kunnen we doen?" Rick stelt voor: "Je mag de rode blokken hebben?" Rens vindt dit een goed idee, en ze spelen samen verder in de bouwhoek.

1.4 Overdracht van normen en waarden

We stimuleren onze peuters om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving, met als doel een respectvolle omgang met anderen en actieve participatie in de maatschappij te bevorderen.

We gebruiken verhalen en praktijkvoorbeelden om de kinderen te helpen begrijpen wat respectvol gedrag inhoudt. Als een kind iets weigert te doen, bieden we alternatieven aan of laten

we hen binnen bepaalde grenzen een keuze maken. Kinderen leren ook via rollenspellen en sociale spelletjes hoe ze respectvol met anderen kunnen omgaan.

We creëren een veilige omgeving waar kinderen zich vrij voelen om vragen te stellen en hun gedachten en gevoelens te delen. Zo leren ze op natuurlijke wijze respectvol met anderen om te gaan en zich te ontwikkelen tot betrokken burgers van de samenleving.

Onze beroepskrachten zetten zich dagelijks in om peuters liefdevol en respectvol te begeleiden in hun ontwikkeling en om hen de waarden en normen van de samenleving bij te brengen. We zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie en streven ernaar altijd het goede voorbeeld te geven. We leren de peuters enkele regels, zoals het respectvol behandelen van speelgoed, elkaar en dieren, het opruimen van speelgoed na gebruik, rustig lopen op de groep, wachten op je beurt en het helpen bij het dekken en afruimen van de tafel na de maaltijd.

Mick en Suus zijn samen aan het spelen met de treinbaan. Ze bouwen een lange rails door de hele peuterspeelzaal heen en hebben veel plezier. Op een gegeven moment trekt Suus het treintje naar zich toe dat Mick aan het gebruiken was, en Mick wordt boos. De beroepskracht ziet wat er gebeurt en komt erbij zitten. "Wat is er aan de hand?" vraagt de beroepskracht.

Mick legt uit dat hij met het treintje aan het spelen was en dat Suus het van hem heeft afgepakt. Suus zegt dat ze ook met het treintje wilde spelen. De beroepskracht benoemt hun gevoelens: "Jullie willen allebei met hetzelfde treintje spelen, dat is lastig, en nu is Mick boos en Suus ook niet blij." Ze stelt voor: "Misschien kunnen jullie samen met het treintje spelen en het over de rails laten rijden, of om de beurt een rondje maken. Wat denken jullie?" Mick en Suus besluiten om samen het treintje over de rails te laten rijden en om de beurt een rondje te maken. De beroepskracht prijst hen voor hun oplossing: "Goed gedaan, samen met de trein spelen is nog leuker!"

2. Ontwikkeling in beeld

Bij De Bijenkorf vinden we het belangrijk dat kinderen zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen. Elk kind heeft een eigen mentor die regelmatig de ontwikkeling van het kind observeert en indien nodig ondersteuning biedt. We volgen gericht de ontwikkeling van de kinderen en bieden extra begeleiding als dit nodig is, zodat de overgang naar de volgende levensfase zo soepel mogelijk kan verlopen. Meer informatie over mentorschappen, het volgen van de ontwikkeling en de stappen die we volgen bij zorgen rondom de ontwikkeling is te vinden in het algemeen pedagogisch beleidsplan van De Pepermolen.

2.1 Doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang

We willen dat de kinderen goed voorbereid zijn op de basisschool, en daarom streven we naar een doorlopende ontwikkellijn met zowel het basisonderwijs als, indien van toepassing, de buitenschoolse opvang. We zorgen ervoor dat informatie over de ontwikkeling van het kind wordt overgedragen aan de basisschool, zodat de leerkracht op de hoogte is van de voortgang en eventuele bijzonderheden. Dit geldt ook voor de overgang naar de buitenschoolse opvang.

Wanneer een kind van De Bijenkorf naar de basisschool en/of buitenschoolse opvang gaat, vindt er een overdracht plaats.

De overdracht gebeurt via het kindvolgsysteem Datacare, waarin de behoeften en ontwikkeling van het kind worden vastgelegd. Dit systeem wordt ook door alle Texelse basisscholen gebruikt, wat de schriftelijke overdracht eenvoudiger maakt.

Voor kinderen die naar een basisschool of buitenschoolse opvang in Oosterend gaan, wordt persoonlijk contact opgenomen met de kleuterjuf/beroepskracht van de BSO, bij voorkeur voordat het kind start. Voor scholen en opvangcentra buiten Oosterend worden de observatiegegevens en eventuele aanvullende verslagen over bijzondere ontwikkelingen per e-mail verstuurd, samen met een begeleidende brief.

Voor kinderen met een VE-indicatie wordt er, ongeacht naar welke (Texelse) basisschool/buitenschoolse opvang zij gaan, altijd persoonlijk contact opgenomen met de kleuterjuf/ beroepskracht van de BSO. Op deze manier kan er een goede overdracht van gegevens plaatsvinden.

De Bijenkorf verzorgt de overdracht alleen met schriftelijke toestemming van de ouders, zoals aangegeven op het exit formulier. Deze schriftelijke toestemming wordt acht weken voordat het kind naar de basisschool gaat aan de ouders verstrekt.

3. Stamgroep

Een kind wordt bij De Bijenkorf opgevangen in een vaste stamgroep. Een stamgroep is een vaste groep kinderen in een eigen ruimte, die past bij de leeftijd en sfeer van de kinderen.

De Bijenkorf bestaat uit één horizontale stamgroep:

Naam stamgroep	Leeftijd	Maximum kinderen tegelijk in de stamgroep
Peuterspeelzaal De Bijenkorf	2 – 4jaar	16

3.1 Openingstijden

Locatie De Bijenkorf, onderdeel van De Pepermolen, is geopend op:

Maandag en donderdag van 07:00 – 13:00 uur en op woensdag en vrijdag van 07:00 – 12:00 uur.

Locatie De Bijenkorf is een peuterspeelzaal, wat betekent dat er geen opvang is tijdens de schoolvakanties. Gedurende de schoolvakanties is de peuterspeelzaal dus gesloten.

3.2 Werkwijze op de groep

Voor kinderen is ritme erg belangrijk. Doordat de dagen min of meer hetzelfde verlopen, kunnen zij voorspellen wat er gaat gebeuren. Dit geeft een gevoel van controle en veiligheid. We hanteren ons vaste dagritme wel op een flexibele manier. Als het nodig is wijken we ervan af. De (veilige) situatie op de groep is ons uitgangspunt.

Het dagritme van de peuterspeelzaal is als volgt:

Dagritme maandag en donderdag	
07:00 – 08:45	De kinderen worden gebracht. Tijdens het brengmoment is er tijd voor een mondelinge overdracht. De kinderen kunnen vrijspelen. Kinderen met een VE-indicatie worden tussen 07:45 – 08:00 uur gebracht.
08:45 – 09:30	De dag begint gezamenlijk in de kring, waar we één of meerdere VE-activiteiten doen. Aansluitend gaan de kinderen aan tafel om fruit te eten en water of thee te drinken. Hierna is het tijd voor een verzorgingsmoment. Kinderen die een luier dragen, worden verschoond. De kinderen zonder luier gaan naar het toilet.
09:30 – 11:45	De kinderen nemen deel aan verschillende (groeps- en/of VE-) activiteiten, spelen buiten, of spelen vrij op de groep.

11:45 – 12:45	De kinderen ruimen gezamenlijk de groep op, wassen hun handen en gaan aan tafel. De kinderen lunchen met brood met verschillende soorten beleg en drinken water of melk.
12:45 – 13:00	De kinderen spelen vrij op de groep, totdat ze worden opgehaald.

Dagritme woensdag en vrijdag	
07:00 – 08:45	De kinderen worden gebracht. Tijdens het brengmoment is er tijd voor een mondelinge overdracht. De kinderen kunnen vrijspelen. Kinderen met een VE-indicatie worden tussen 07:45 – 08:00 uur gebracht.
08:45 – 09:30	De dag begint gezamenlijk in de kring, waar we één of meerdere VE-activiteiten doen. Aansluitend gaan de kinderen aan tafel om fruit te eten en water of thee te drinken. Hierna is het tijd voor een verzorgingsmoment. Kinderen die een luier dragen, worden verschoond. De kinderen zonder luier gaan naar het toilet.
09:30 – 12:00	De kinderen nemen deel aan verschillende (groeps- en/of VE-) activiteiten, spelen buiten, of spelen vrij op de groep. Rond 11:45 uur sluiten we de ochtend gezamenlijk met elkaar af en worden de kinderen opgehaald. Sommige kinderen lopen mee met de beroepskracht naar De Vliekotter, zodat ze daar kunnen worden opgehaald.

Er kan van bovenstaande ritmes worden afgeweken als er een uitstapje wordt gemaakt, als weersomstandigheden hierom vragen, indien zich een onverwachte omstandigheid voordoet of door overmacht.

3.3 Haal- en brengtijden

Kinderen kunnen bij De Bijenkorf uiterlijk tot 08:45 uur worden gebracht, omdat ons dagelijkse programma dan begint. Voor kinderen met een VE-indicatie is de brengtijd tussen 07:45 uur en 08:00 uur. Op maandag en donderdag kunnen kinderen worden opgehaald tussen 12:45 en 13:00 uur. Op woensdag en vrijdag is het ophalen mogelijk tussen 11:45 en 12:00 uur.

3.3.1 Haal- en brengservice bij De Pepermolen

Bij De Pepermolen bieden wij een haal- en brengservice aan, dit geldt ook voor locatie De Bijenkorf. We beschikken over een 5- en 7persoons auto, waarmee onze beroepskrachten 's ochtends kinderen thuis ophalen en aan het einde van de dag weer terugbrengen. De haal- en brengservice kan niet flexibel worden afgenomen; een vast dagdeel is noodzakelijk. Ouders kunnen ook kiezen voor een combinatie, bijvoorbeeld door hun kind zelf naar De Bijenkorf te brengen en aan het eind van de dag gebruik te maken van de haal- en brengservice. Voor deze service worden extra kosten in rekening gebracht, die worden verrekend met de kinderopvangtoeslag.

Voor locatie De Bijenkorf geldt dat bij de haalservice kinderen in de ochtend worden opgehaald tussen 07:00 - 07:30 uur.

3.4 Samenvoegen

Peuterspeelzaal De Bijenkorf heeft één stamgroep, wat betekent dat er geen samenvoeging plaatsvindt.

3.5 De stamgroep verlaten

Soms krijgen kinderen de gelegenheid om buiten de eigen groepsruimte te gaan en andere plekken te ontdekken. Bij De Bijenkorf zijn er verschillende momenten waarop dit mogelijk is, waarbij de volgende uitgangspunten centraal staan:

Verlaten van de stamgroep of stamgroepsruimte

- Activiteiten waarbij de stamgroepsruimte tijdelijk kan worden verlaten, vinden plaats in de binnenruimte, op het buitenterrein of buiten de grenzen van De Bijenkorf, zoals op één van de andere locaties van De Pepermolen.
- Activiteiten worden alleen georganiseerd nadat er mondeling is overlegd door de beroepskrachten.

Tijdens het buitenspelen

Bij De Bijenkorf hechten we veel waarde aan een gezonde levensstijl voor kinderen, en buitenspelen maakt daar een belangrijk deel van uit. Buitenspelen is niet alleen plezierig, maar biedt ook de kans om kinderen motorisch uit te dagen. Het is een plek waar ze kunnen rennen, ontdekken en hun energie kwijt kunnen. De Bijenkorf beschikt over een aangrenzende buitenruimte met verschillende speelmogelijkheden, zoals een glijbaan met een klimgedeelte en een wipwap.

Uitstapjes

Het is goed om af en toe ergens anders naartoe te gaan en nieuwe dingen te ontdekken. We kunnen bijvoorbeeld gaan wandelen in de buurt, naar de speeltuin of naar een speelboerderij. Meer informatie over onze uitstapjes staat beschreven in de volgende paragraaf.

3.5.1 Uitstapjes

Bij De Bijenkorf kunnen we met de kinderen zowel grote als kleine uitstapjes maken:

- > Kleine uitstapjes: dit zijn alle uitstapjes die te voet bereikbaar zijn.
- > Grote uitstapjes: dit zijn alle uitstapjes die niet te voet bereikbaar zijn.

Bij uitstapjes stemmen de beroepskrachten het vervoersmiddel af op de leeftijdsgroep, het aantal kinderen en de behoeften van de kinderen die meegaan. Bij kleine uitstapjes kunnen we te voet gaan of maken we gebruik van de bolderwagen(s). Voor grote uitstapjes kunnen we bijvoorbeeld onze 7-persoons auto, onze 5-persoons auto of losse auto's gebruiken.

Tijdens de uitstapjes nemen de beroepskrachten spullen mee om het welzijn en de veiligheid van de kinderen te waarborgen. Ze zorgen ervoor dat ze telefonisch goed bereikbaar zijn en hulp kunnen inschakelen mocht zich er een calamiteit voordoen. Bij grote uitstapjes gaan er, ongeacht de grootte van de groep, altijd twee volwassenen mee. Alleen kinderen van wie de ouders toestemming hebben gegeven voor een groot uitstapje mogen hieraan deelnemen. Meer informatie over de veiligheid rondom uitstapjes is te vinden in het beleid Veiligheid en Gezondheid.

4. Groepsindeling

4.1 Beroepskracht-kindratio

Bij De Bijenkorf streven we naar een zo vast mogelijk personeelsrooster. Het aantal ingeroosterde beroepskrachten is afhankelijk van de beroepskracht-kindratio (BKR). Op whiteboard op de groep kunnen ouders en kinderen zien welke beroepskrachten er die dag werken.

4.2 Afwijken van de beroepskracht-kindratio

Bij De Bijenkorf wordt geen gebruik gemaakt van de drie-uursregeling, omdat we maximaal zes uur per dag open zijn.

4.3 Vaste gezichten

Bij De Bijenkorf werken wij volgens 'het vaste gezichten criterium':

Bij peuterspeelzaal De Bijenkorf worden er maximaal twee beroepskrachten per dag ingezet. Om die reden hanteren we de volgende regel met betrekking tot het vaste gezichten criterium:

- > Als een kind één jaar of ouder is, zijn er maximaal drie vaste beroepskrachten die voor het kind zorgen. Eén van deze beroepskrachten is altijd aanwezig in de stamgroep van het kind.

Er is één uitzondering op het bovenstaande:

- > Kinderen waarvan uit de overeenkomst blijkt dat er gebruik wordt gemaakt van dagopvang op wisselende dagen per week. In dat geval kan het zijn dat het kind niet gekoppeld wordt aan een vast aantal beroepskrachten.

Als De Bijenkorf het, na inspanning, organisatorisch toch niet voor elkaar krijgt om de vaste gezichten in te plannen, bijvoorbeeld wegens ziekte, vakantie of verlof van één of meerdere vaste beroepskrachten, kan De Bijenkorf afwijken van het aantal vaste beroepskrachten mits er aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Zo is er bijvoorbeeld een inspanning gedaan om te zorgen dat ziekte of vakantie wordt opgelost door het inzetten van vaste beroepskrachten op de groep en gaat het om een kortdurende periode van maximaal vier aaneengesloten weken. Daarnaast zijn er ten hoogste twee of drie vaste beroepskrachten beschikbaar als vast gezicht.

Er kan maximaal vier aaneengesloten weken afgeweken worden van het vaste-gezichten criterium bij ziekte, vakantie of verlof. In een dergelijke situatie streeft De Bijenkorf ernaar om de emotionele veiligheid van de kinderen en stabiliteit op de groep zoveel mogelijk te waarborgen. Om dit te realiseren, wordt er eerst gezorgd voor vervanging door een andere vaste medewerker van dezelfde groep. Indien dit niet mogelijk is, wordt er gezocht naar een bekende invalkracht.

Wanneer er geen vaste beroepskracht of bekende invalkracht in kan vallen, neemt De Bijenkorf de volgende maatregelen om de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen:

- > Het dagritme is uitgewerkt en hangt op een zichtbare plek op de groep. Invalkrachten zijn op deze manier snel op de hoogte van het dagritme.

- > Informatie over de behoeften en eventuele bijzonderheden van de kinderen kan worden teruggevonden in de kindmap op de groep. Relevante informatie kan gemakkelijk opgezocht worden, zodat de kinderen de juiste zorg en voldoende aandacht krijgen.
- > Wanneer een (onbekende) invalkracht samenwerkt met een vaste beroepskracht, wordt er een duidelijke taakverdeling vastgesteld. De invalkracht zal zich gedurende de dag meer bezighouden met randzaken en ondersteunende taken, terwijl de vaste beroepskracht zich richt op de meer intieme verzorgingsmomenten en momenten van individuele aandacht voor de kinderen.

4.3.1 Beroepskracht in opleiding als vast gezicht

Vanaf 1 juli 2024 kunnen beroepskrachten in opleiding die hun eerste jaar van hun pedagogische opleiding hebben afgerond en actief bezig zijn met hun opleiding, bij De Bijenkorf worden ingezet als vast gezicht.

We ondersteunen deze beroepskrachten in opleiding in hun rol als vast gezicht door hen te begeleiden met regelmatige evaluaties. De praktijkbegeleider bespreekt minstens één keer per maand met de beroepskracht in opleiding hoe zij inspelen op de signalen en individuele behoeften van de kinderen. Ook observeert de praktijkbegeleider de beroepskracht in opleiding tijdens interacties met de kinderen en geeft zij hierna directe feedback. Dit kan gaan over de manier waarop de beroepskracht in opleiding communiceert met de kinderen of hoe zij pedagogische activiteiten uitvoert.

De afspraken omtrent deze begeleiding worden in een persoonlijk begeleidingsplan vastgelegd en ondertekend door de beroepskracht in opleiding, de opleidingsbegeleider en de praktijkbegeleider.

5. Wennen

5.1 Nieuw op de locatie

Het is begrijpelijk dat het voor kinderen spannend kan zijn om voor de eerste keer naar de opvang te gaan. Daarom mogen peuters altijd eerst komen wennen. Meestal organiseren we drie wendagen, waarvan de data en tijden in overleg tussen de ouders en de mentor worden bepaald. De eerste wendag valt samen met het intakegesprek, waarvan de datum via de welkomst-e-mail aan de ouders wordt doorgegeven.

Tijdens de eerste wendag nodigen we zowel de ouder(s) als het kind uit om samen de groep te verkennen. Daarna gaat de ouder met de mentor mee voor het intakegesprek, terwijl het kind op de groep blijft om kennis te maken met de omgeving, de andere kinderen en de beroepskrachten. Dit eerste wennmoment duurt meestal ongeveer een uur. Op de tweede wendag blijft het kind iets langer, meestal twee uur achter elkaar (van 09:00 – 11:00). De derde wendag duurt doorgaans nog iets langer, bijvoorbeeld van 09:00 tot 11:30. Op de vierde wendag blijft het kind meestal de hele ochtend bij ons op de peuterspeelzaal, afhankelijk van hoe de eerdere wendagen zijn verlopen.

We vragen ouders om een goed gevulde tas mee te nemen, met daarin onder andere een knuffeltje van thuis, een fopspeen en reservekleding. Tijdens de wenperiode houden we nauw contact met de ouders. Als er vragen of bijzonderheden zijn, nemen we telefonisch contact op.

Na elke wendag evalueren we mondeling met de ouders en bespreken we hoe de planning eruitziet. Indien nodig passen we de planning voor het wennen aan. Ieder kind is anders, en daarom zijn we flexibel met het aantal wendagdelen. Als een kind moeite heeft met wennen, kan ervoor worden gekozen om gedurende twee weken meerdere dagen per week (4 á 5 dagen) korte momenten te laten wennen. Door deze wennmomenten dicht op elkaar te plannen, voelt het kind zich sneller op zijn gemak en verloopt het wennen soepeler.

Het wennen vindt plaats nadat de plaatsingsovereenkomst is ondertekend, vanwege wet- en regelgeving. Helaas zijn we niet in staat om hiervan af te wijken. We streven ernaar om het wennen zo soepel mogelijk te laten verlopen voor zowel het kind als de ouders.

5.2 Interne wenafspraken

5.2.1 Taken van de mentor

De mentor begeleidt het wennen van het kind en fungeert als aanspreekpunt voor ouders en collega's. Als een beroepskracht iets opmerkt, bespreekt hij of zij dit met de mentor. De mentor verzamelt alle relevante informatie om een goed overzicht te krijgen en houdt contact met de ouders tijdens de wenperiode.

5.2.2 Begeleiding op de groep

Als een kind voor het eerst komt wennen op de peuterspeelzaal, zorgen de beroepskrachten dat ze beschikbaar zijn voor het kind. Ze willen een vertrouwensrelatie opbouwen en het kind beter

leren kennen. Daarom nemen ze tijdens het wennen extra initiatief om contact te maken met het kind.

De beroepskrachten zorgen naast de fysieke nabijheid ook voor begeleiding bij het kennismaken met andere kinderen op de groep en het ontdekken van de verschillende speelhoeken. De beroepskrachten observeren het kind goed tijdens het wennen en spelen in op de behoeften van de peuter. Na het wennen krijgen ouders een uitgebreide terugkoppeling over hoe het is gegaan. Tijdens het wennen nemen de beroepskrachten foto's van het wennende kind voor de ouders.

5.3 Doorstromen

Bij De Bijenkorf is het niet mogelijk om door te stromen naar een volgende groep, aangezien onze locatie uit één groep bestaat.

5.3.1 Informatieoverdracht tussen de mentoren

Als een kind om verschillende redenen van mentor verandert, informeren we de ouders hierover via een bericht in Kwieb of mondeling. De oude mentor zorgt voor een zorgvuldige mondelinge overdracht naar de nieuwe mentor. Tijdens deze overdracht worden belangrijke zaken besproken, zoals allergieën, karaktereigenschappen, behoeften, ontwikkeling en voorkeuren van het kind. Ook heeft de nieuwe mentor toegang tot het kind dossier, waarin alle relevante informatie over het kind staat beschreven. Bestaande informatie over het kind, bijvoorbeeld observatiegegevens, worden overgedragen aan de nieuwe mentor.